JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MELCHIOR WATHELET
15 päivänä toukokuuta 2014[1]

Asia C-331/13

Ilie Nicolae Nicula
vastaan
Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Sibiu ja
Administrația Fondului pentru Mediu

(Ennakkoratkaisupyyntö – Tribunalul Sibiu (Romania))

Unionin oikeuden kanssa ristiriidassa olevan veron palauttaminen — Palautettavan määrän rajoittaminen kansallisen lainsäädännön muutoksen vuoksi

I **Johdanto**

1. Nyt käsiteltävä asia on jatkoa pitkälle sarjalle romanialaisia asioita, joissa on kyse moottoriajoneuvojen ympäristöveron yhteensopivuudesta SEUT 110 artiklan kanssa.[2] Esiin nousee erityisesti kysymys siitä, onko Romanian veroviranomaisilla oikeus pidättää uutena ympäristömaksu-nimisenä verona, jolla on sama luonne ja tavoite, määrä, joka oli kannettu unionin oikeuden kanssa ristiriidassa olevana ympäristöverona.

II **Asiaa koskevat oikeussäännöt**

A *Unionin oikeus*

2. SEUT 110 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot eivät määrää muiden jäsenvaltioiden tuotteille minkäänlaisia korkeampia välittömiä tai välillisiä sisäisiä maksuja, kuin ne välittömästi tai välillisesti määräävät samanlaisille kotimaisille tuotteille.

Jäsenvaltiot eivät liioin määrää muiden jäsenvaltioiden tuotteille sellaisia sisäisiä maksuja, joilla välillisesti suojellaan muuta tuotantoa.”

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Ks. tuomio Tatu (C-402/09, EU:C:2011:219); tuomio Nisipeanu (C-263/10, EU:C:2011:466); määräys Druțu (C-438/10, EU:C:2011:478); määräys Micșa (C-573/10, EU:C:2011:479); määräys Vijulan (C-335/10, EU:C:2011:477) ja määräys Câmpean ja Ciocoiu (C-97/13 ja C-214/13, EU:C:2014:229).

3. Tuomiossa Tatu (EU:C:2011:219) unionin tuomioistuin tulkitsi kyseistä artiklaa siten, että ”sen vastaista on se, että jäsenvaltio ottaa käyttöön ympäristöveron, joka kannetaan moottoriajoneuvojen ensirekisteröinnin yhteydessä tässä jäsenvaltiossa, jos tästä verotustoimenpiteestä on säädetty siten, että se tekee muista jäsenvaltioista ostettujen käytettyjen ajoneuvojen liikenteeseen päästämisen kyseisessä jäsenvaltiossa vähemmän houkuttelevaksi mutta ei tee samanikäisten ja yhtä kuluneiden ajoneuvojen ostamista kotimaan markkinoilta vähemmän houkuttelevaksi”. [3]

B *Romanian oikeus*

4. Moottoriajoneuvojen ympäristömaksusta annetun kiireellisen asetuksen nro 9/2013 (jäljempänä asetus nro 9/2013) 4 §:ssä säädetään:

”Ympäristömaksu on maksettava yhden ainoan kerran seuraavasti:

a) kun toimivaltainen viranomainen rekisteröi moottoriajoneuvon ensimmäisenä Romaniassa omistukseensa saaneen henkilön ajoneuvoa koskevan omistusoikeuden saannon ja kun hänelle annetaan rekisteröintitodistus ja rekisteröintitunnus

b) kun moottoriajoneuvo otetaan uudelleen kansalliseen ajoneuvokantaan, mikäli omistajalle palautettiin verojäämä silloin, kun ajoneuvo poistettiin kansallisesta ajoneuvokannasta – –

c) kun kirjataan omistusoikeus käytettyyn moottoriajoneuvoon, josta ei ole maksettu erityistä auto- ja ajoneuvoveroa, moottoriajoneuvoista suoritettavaa ympäristöveroa tai moottoriajoneuvoista suoritettavaa päästöveroa rekisteröintihetkellä voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti

d) kun kirjataan omistusoikeus käytettyyn moottoriajoneuvoon, joka kuuluu ajoneuvoihin, joiden osalta tuomioistuin on määrännyt erityisen auto- ja ajoneuvoveron, moottoriajoneuvoista suoritettavan ympäristöveron tai moottoriajoneuvoista suoritettavan päästöveron palauttamisesta tai verottomasta rekisteröimisestä.”

5. Kiireellisen asetuksen 12 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos maksettu erityinen auto- ja ajoneuvovero, moottoriajoneuvoista suoritettava ympäristövero tai moottoriajoneuvoista suoritettava päästövero on suurempi kuin maksu, joka perustuu näiden ympäristömaksua koskevien säännösten soveltamiseen, laskettuna [Romanian leinä (RON)] käytetyn ajoneuvon rekisteröintihetken tai omistusoikeuden siirron kirjaamishetken vaihtokurssin mukaan, erotus voidaan palauttaa yksinomaan maksuvelvolliselle tämän asetuksen soveltamista koskevissa yksityiskohtaisissa säännöissä vahvistetun menettelyn mukaisesti. Palautettava erotus lasketaan tässä asetuksessa säädetyn laskentakaavan mukaisesti siten, että käytetään käytetyn ajoneuvon rekisteröintihetken tai omistusoikeuden siirron kirjaamishetken mukaan määräytyviä tekijöitä.”

III **Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys**

6. Moottoriajoneuvojen ympäristöverosta kiireellisenä annetulla hallituksen asetuksella nro 50/2008 (jäljempänä asetus nro 50/2008), joka tuli voimaan 1.7.2008, otettiin käyttöön luokkiin M1–M3 ja N1–N3 kuuluvia ajoneuvoja koskeva ympäristövero. Veron maksuvelvollisuus syntyi etenkin rekisteröitäessä moottoriajoneuvo ensimmäistä kertaa Romaniassa, ja siten se kannettiin maahantuoduista käytetyistä ajoneuvoista.

3 — 61 kohta.

7. Unionin tuomioistuin totesi, että tämän ympäristöveron kaltainen vero oli ristiriidassa SEUT 110 artiklan kanssa sillä perusteella, että se ”vaikuttaa siten, että se tekee muista jäsenvaltioista ostettujen käytettyjen ajoneuvojen tuonnin Romaniaan ja niiden liikenteeseen päästämisen siellä vähemmän houkuttelevaksi”.[4] Samasta syystä unionin tuomioistuin katsoi saman koskevan myös lailla nro 9/2012, jolla oli 13.1.2012 korvattu asetus nro 50/2008 ja joka oli itse korvattu 15.3.2013 asetuksella nro 9/2013, käyttöön otetun ympäristöveron kaltaista veroa.[5]

8. Nicolae Nicula osti vuoden 2009 aikana BMW 320i -merkkisen moottoriajoneuvon, joka oli rekisteröity ensimmäisen kerran toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, nimittäin Saksassa. Rekisteröidessään ajoneuvon Romaniassa hän maksoi asetuksen nro 50/2008 mukaisesti 5 153 Romanian lein (noin 1 200 euron) suuruisen ympäristöveron.

9. Nicula teki tästä määrästä palautusvaatimuksen Romanian veroviranomaisille, ja näiden hylättyä vaatimuksen hän nosti kanteen Romanian tuomioistuimissa.

10. Tribunalul Sibiu (Romania) hyväksyi tuomiollaan nro 1497/CA/2012 Niculan Agenția Fondului pentru Mediuta (veronsaajana oleva viranomainen) vastaan nostaman kanteen ja määräsi tämän vastaajan palauttamaan ympäristöveron todettuaan sen tuomion Tatu (EU:C:2011:219) perusteella SEUT 110 artiklan määräysten vastaiseksi sekä hylkäsi Administrația Finanțelor Publice Sibiuta (veron kantanut viranomainen) vastaan nostetun kanteen.

11. Alba-Iulian Curtea de Apel päätti tästä tuomiosta tehdyn valituksen perusteella 25.1.2013 kumota kyseisen tuomion ja palauttaa asian alempaan oikeusasteeseen, jotta kyseinen tuomioistuin ratkaisisi asian uudelleen, ja korosti asian uutta ratkaisemista varten, että tällaisissa oikeusriidoissa vastaajan asema unionin oikeuden vastaisesti kannetun veron palauttamisen osalta ei kuulu ainoastaan veronsaajana olevalle viranomaiselle vaan myös sen kantaneelle viranomaiselle.

12. Sen jälkeen, kun asia oli rekisteröity ratkaistavaksi uudella tuomiolla Tribunalul Sibiussa, tuli 15.3.2013 voimaan ympäristömaksun käyttöönotosta annettu asetus nro 9/2013.

13. Niculan konkreettisessa tilanteessa asetuksen nro 9/2013 soveltamiseen perustuvan ympäristömaksun määrä on hänen ajoneuvonsa osalta 8 126,44 RON, kun taas aikaisemmin suoritettu ympäristövero oli 5 153 RON.

14. Asetuksen nro 9/2013 12 §:n 1 momentin nojalla Niculalla ei kuitenkaan enää ole oikeutta saada takaisin ympäristöveroa korkoineen, koska vero- ja ympäristöviranomaiset pidättävät vastaavan summan ympäristömaksuna sillä perusteella, että ympäristömaksun määrä on suurempi kuin maksetun ympäristöveron.

15. Tässä tilanteessa Tribunalul Sibiu on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Voidaanko Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan, Euroopan unionin perusoikeuskirjan 17, 20 ja 21 artiklan ja SEUT 110 artiklan määräyksiä sekä oikeusvarmuuden periaatetta ja reformatio in peius -kiellon periaatetta, jotka molemmat on vahvistettu [unionin] oikeudessa ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä [tuomio Belgocodex, C-381/97, EU:C:1998:589 ja tuomio Belbouab, 10/78, EU:C:1978:181], tulkita siten, että asetuksen nro 9/2013 kaltainen lainsäädäntö on niiden vastainen?”

4 — Ibid., 58 kohta. Myös asetuksen nro 50/2008 muutetut versiot katsottiin tuomiossa Nisipeanu (EU:C:2011:466) sekä määräyksessä Druțu (EU:C:2011:478), Micșa (EU:C:2011:479) ja määräyksessä Vijulan (EU:C:2011:477) unionin oikeuden vastaisiksi.

5 — Ks. määräys Câmpean Ciocoiu (EU:C:2014:229, 31–33 kohta).

IV **Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa**

16. Ennakkoratkaisupyyntö saapui unionin tuomioistuimeen 18.6.2013. Nicula, Romanian hallitus ja Euroopan komissio ovat esittäneet kirjallisia huomautuksia.

17. Romanian hallitus pyysi kirjeessään 20.12.2013, että asia jaettaisiin suurelle jaostolle. Unionin tuomioistuin hyväksyi pyynnön perussääntönsä 16 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti. Istunnossa Romanian hallitus perusteli pyyntöään tarpeella varmistaa maahantuotujen käytettyjen ajoneuvojen verotusta koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön johdonmukaisuus.

18. Unionin tuomioistuin kehotti 14.2.2014 työjärjestyksensä 101 artiklan nojalla ennakkoratkaisua pyytänyttä tuomioistuinta toimittamaan viimeistään 5.3.2014 selvennyksiä asetuksen nro 9/2013 sovellettavuudesta pääasiaan. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen vastaus saapui unionin tuomioistuimeen 4.3.2014.

19. Asianosaisten kuulemiseksi pidettiin 25.3.2014 istunto, jossa Nicula, Romanian hallitus ja komissio esittivät suulliset huomautuksensa.

V **Asian tarkastelu**

A *Tutkittavaksi ottaminen*

20. Romanian hallitus katsoo, että nyt käsiteltävää ennakkoratkaisupyyntöä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymykseen vastaamisesta ei olisi hyötyä pääasian ratkaisemisessa. Romanian hallituksen mukaan asetusta nro 9/2013 ei sovelleta pääasiaan kahdesta syystä.

21. Ensinnäkin Romanian hallitus katsoo, että se tuomioistuinten ulkopuolinen menettely, jossa palautetaan asetusta nro 9/2013 edeltävien säädösten nojalla maksettujen verojen ja kyseisen kiireellisen asetuksen 12 §:llä käyttöön otetun ympäristömaksun mahdolliset erotukset, ei lainkaan koske ennakkoratkaisua pyytänyttä tuomioistuinta eikä sitä sovelleta pääasiaan.

22. Näin ollen Romanian hallitus katsoo, että tuomioistuinten ulkopuolinen palautusmenettely ei estä ennakkoratkaisua pyytänyttä tuomioistuinta määräämästä Niculan ympäristöverona maksamaa määrää kokonaisuudessaan palautettavaksi.

23. Toiseksi Romanian hallitus katsoo, että tempus regit actum -periaatteen nojalla asetusta nro 9/2013, joka tuli voimaan 15.3.2013, ei sovelleta Niculan vuonna 2009 maksaman ympäristöveron palautusvaatimukseen. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ei ole syytä katsoa, että kiireellisen asetuksen 12 § sitoisi sitä.

24. Näiden väitteiden vuoksi unionin tuomioistuin pyysi ennakkoratkaisua pyytänyttä tuomioistuinta ottamaan kantaa siihen, sovelletaanko asetusta nro 9/2013 ja etenkin sen 12 §:ää pääasiaan.

25. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin vahvisti unionin tuomioistuimeen 13.3.2014 saapuneessa vastauksessaan, että asetuksen nro 9/2013 12 §:ää sovelletaan pääasiaan. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan hallituksen kyseisestä asetuksesta esittämältä tulkinnalta puuttuu oikeudellinen perusta ja se vie sisällön tämän kiireellisen asetuksen 12 §:ltä.

26. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ”[SEUT 267] artiklassa tarkoitetussa menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuimien ja unionin tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, oikeusriidan tosiseikaston arvioiminen kuuluu yksinomaan kansallisen tuomioistuimen toimivaltaan. Yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen [unionin] tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos esitetyt kysymykset koskevat [unionin] oikeuden tulkintaa, [unionin] tuomioistuimen on siten yleensä ratkaistava ne”. [6]

27. Koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin vahvisti, että asetusta nro 9/2013 sovelletaan pääasiaan, Romanian hallituksen nyt käsiteltävän ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamista vastaan esittämät väitteet on hylättävä.

B *Pääasia*

28. Tuomioistuin pyrkii ennakkoratkaisukysymyksellään selvittämään, ovatko asetuksen nro 9/2013 kaltaiset säännökset SEUT 110 artiklan, Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 20 ja 21 artiklaan kirjattujen, yhdenvertaisuutta lain edessä ja syrjintäkieltoa koskevien periaatteiden, perusoikeuskirjan 17 artiklaan kirjatun omistusoikeuden suojan sekä oikeusvarmuuden, taannehtivuuskiellon ja reformatio in peius -kiellon periaatteiden mukaisia.

1. Nyt käsiteltävään asiaan sovellettavat unionin oikeuden periaatteet ja säännökset

29. Niculan väitteen pääsisältö on se, että asetuksen nro 9/2013 12 §:llä jatketaan ympäristöverolla aiheutettua Romaniaan tuotujen käytettyjen ajoneuvojen syrjintää niihin ajoneuvoihin nähden, jotka jo ovat Romanian markkinoilla ja jotka on tällä perusteella vapautettu ympäristöverosta. Näin ollen sovellettavia sääntöjä ovat mielestäni tässä asiassa, samoin kuin tuomiossa Tatu (EU:C:2011:219), tuomiossa Nisipeanu (EU:C:2011:466), määräyksessä Druțu (EU:C:2011:478), määräyksessä Micșa (EU:C:2011:479), määräyksessä Vijulan (EU:C:2011:477) ja määräyksessä Câmpean ja Ciocoiu (EU:C:2014:229), SEUT 110 artikla, jossa kielletään syrjivät verot, sekä periaate, jonka mukaan kaikki unionin oikeuden ja erityisesti SEUT 110 artiklan vastaisesti kannetut verot on palautettava verovelvolliselle.

30. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 2 kohdan mukaan ”[t]ässä perusoikeuskirjassa tunnustettuja oikeuksia, joista on määräyksiä perussopimuksissa, sovelletaan niissä määriteltyjen edellytysten ja rajoitusten mukaisesti”. Unionin oikeuden tulkinnan kannalta unionin tuomioistuimen ei siten ole tarpeen tutkia, sovelletaanko pääasiaan muita perusoikeuskirjaan sisältyviä sääntöjä ja periaatteita. Sama koskee muita ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mainitsemia yleisiä periaatteita, vaikka kyseinen tuomioistuin voisikin viitata näihin sääntöihin ja periaatteisiin esimerkiksi tarkastellessaan asetuksen nro 9/2013 perustuslainmukaisuutta Romanian lainsäädännössä.

2. Unionin tuomioistuimelle esitetyt perustelut

31. Nicula katsoo, että koska asetuksella nro 9/2013 perustettiin uusi ympäristömaksu-niminen ympäristövero ja sallittiin se, että Romanian verottaja palautti verovelvolliselle ainoastaan veron määrän ja jo ympäristöverona suoritetun määrän välisen erotuksen, kyseisen asetuksen tarkoituksena on etenkin estää ympäristöveron palauttamistoimenpiteet kaikissa sen ympäristömaksua edeltävissä muodoissa.

6 — Tuomio Zurita García ja Choque Cabrera (C-261/08 ja C-348/08, EU:C:2009:648, 34 kohta). Ks. tältä osin myös tuomio IKA (C-326/00, EU:C:2003:101, 27 kohta); tuomio Keller (C-145/03, EU:C:2005:211, 33 kohta); tuomio Conseil général de la Vienne (C-419/04, EU:C:2006:419, 19 kohta) ja tuomio Gómez-Limón Sánchez-Camacho (C-537/07, EU:C:2009:462, 24 kohta).

32. Lisäksi Nicula katsoo, että ympäristömaksu on itsessään SEUT 110 artiklan vastainen, koska se aiheuttaa syrjintää kahden ryhmän välillä:

— yhtäältä muusta jäsenvaltiosta kuin Romaniasta ostettujen käytettyjen ajoneuvojen omistajat, kuten Nicula, jotka ovat maksaneet ympäristöveron ajoneuvon rekisteröinnin yhteydessä Romaniassa eivätkä vielä ole saaneet sitä takaisin ja joiden osalta ympäristömaksu lankeaa välittömästi maksettavaksi aiemmin maksetun veron koko määrän tai sen osan pidättämisen muodossa, ja

— toisaalta Romaniassa jo rekisteröityjen ajoneuvojen omistajat, joiden ajoneuvoista ympäristömaksu lankeaa maksettavaksi vasta, kun omistusoikeuden mahdollinen siirto kolmannelle osapuolelle kirjataan.

33. Nicula lisää, että ympäristömaksu on syrjivä vero myös siinä mielessä, että asetuksessa nro 9/2013 ei taata, että toisesta jäsenvaltiosta tuotujen käytettyjen ajoneuvojen vero ei ylitä sitä jäljellä olevaa veron osaa, joka sisältyy Romaniassa jo rekisteröityjen samankaltaisten ajoneuvojen arvoon.

34. Romanian hallitus tuo esille, että asetus nro 9/2013 on täysin tuomiossa Tatu (EU:C:2011:219) vahvistettujen sääntöjen mukainen. Se katsoo, että ympäristömaksu perustuu objektiivisiin ja avoimiin kriteereihin, kuten ajoneuvon sylinteritilavuuteen ja päästöluokitukseen tai hiilidioksidipäästöihin. Lisäksi veron määrässä otetaan asianmukaisesti huomioon käytetyn ajoneuvon todellinen markkina-arvo laskettuna ajoneuvon markkinoille saattamisen ajankohdasta alkaen, ja se voidaan riitauttaa hallinto- tai oikeusteitse sen osoittamiseksi, että ajoneuvon arvonalennus on ollut suurempi kuin arvonalennusasteikon mukaan määritetty arvonalennus. Romanian hallituksen mukaan maahantuoduille autoille säädetty ympäristömaksu ei näin ollen ylitä sitä jäljellä olevaa veron osaa, joka sisältyy kotimaassa jo rekisteröityjen samankaltaisten käytettyjen autojen arvoon.

35. Romanian hallitus muistuttaa myös, että ympäristömaksun maksaminen on pakollista ja että se lankeaa maksettavaksi omistusoikeuden ensimmäisen kirjaamisen yhteydessä niiden ajoneuvojen osalta, jotka kuuluivat jo kansalliseen ajoneuvokantaan ennen kyseisen ympäristömaksun perustamista, mukaan lukien autot, joista ei ole suoritettu aiempia ympäristöveroja, kuten tuomiossa Tatu (EU:C:2011:219) ja tuomiossa Nisipeanu (EU:C:2011:466) edellytettiin.

36. Näin ollen Romanian hallitus päättelee, että asetuksen nro 9/2013 kaltainen kansallinen lainsäädäntö ei ole SEUT 110 artiklan vastainen.

37. Komissio on sitä mieltä, että asetuksella nro 9/2013 käyttöön otettu järjestelmä on SEUT 110 artiklan vastainen, koska sitä sovelletaan taannehtivasti sellaisiin verotettaviin tapahtumiin, jotka ajoittuvat ajalle ennen asetuksen nro 9/2013 voimaantuloa, ja sillä jatketaan siten sitä syrjivää käytäntöä, jonka unionin tuomioistuin totesi tuomiossa Tatu (EU:C:2011:219).

3. Arviointi

38. Heti alkuun on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeus saada takaisin sellaiset verot tai maksut, jotka jäsenvaltio on kantanut unionin oikeuden vastaisesti, seuraa niistä oikeuksista, joita yksityisille on annettu unionin oikeussäännöillä, joilla tällaiset verot tai maksut kielletään, ja täydentää näitä oikeuksia. Jäsenvaltiolla on siten lähtökohtaisesti velvollisuus palauttaa

unionin oikeuden vastaisesti kannetut verot.[7] Lisäksi silloin, kun jäsenvaltio on kantanut veroja tai maksuja unionin oikeuden vastaisesti, yksityisillä on oikeus saada takaisin paitsi täten kannettu vero tai maksu myös siihen liittyvät korot veron tai maksun maksamisajankohdasta laskettuina.[8]

39. Tähän sääntöön on olemassa vain yksi poikkeus eli veron tai maksun vyöryttäminen toiselle henkilölle,[9] ja koska unioni ei ole antanut tätä sääntöä koskevia säännöksiä, sitä säännellään kansallisin menettelysäännöin vastaavuusperiaatetta ja tehokkuusperiaatetta noudattaen.[10]

40. Tältä osin on tärkeää muistaa, että unionin tuomioistuin on jo katsonut, että asetuksella nro 50/2008 kaikissa versioissaan otettiin käyttöön verotusjärjestelmä, joka teki muista jäsenvaltioista ostettujen käytettyjen moottoriajoneuvojen rekisteröinnin Romaniassa vähemmän houkuttelevaksi ja oli siten SEUT 110 artiklan vastainen.[11]

41. Romania on näin ollen velvollinen palauttamaan ympäristöveron Niculalle.

42. Jäsenvaltiot voivat ottaa uudella lainsäädännöllä käyttöön uusia ajoneuvoveroja ympäristöpoliittisista tai yleisistä poliittisista syistä, kunhan nämä verot eivät ole omiaan tekemään muista jäsenvaltioista peräisin olevien tuotteiden maahantuontia vähemmän houkuttelevaksi verrattuna kotimaisiin tuotteisiin eivätkä siten riko SEUT 110 artiklaa.[12]

43. Minusta näyttää siis siltä, että etenkin tuomion Tatu (EU:C:2011:219) johdosta Romanian viranomaiset joutuivat todellisuudessa valitsemaan kahdesta vaihtoehdosta noudattaakseen unionin oikeudesta johtuvia velvoitteitaan: joko poistaa ympäristövero ja palauttaa kyseisenä verona kannetut määrät verovelvollisille, jotka olivat jo maksaneet sen, ja mahdollisesti ottaa käyttöön uusi, ei-taannehtiva SEUT 110 artiklan mukainen vero taikka säilyttää ympäristövero (millä tahansa nimellä) mutta langettaa se myös Romaniassa jo rekisteröityjen käytettyjen ajoneuvojen omistajille välittömästi maksettavaksi.

44. Sen sijaan, että Romanian hallitus olisi valinnut jommankumman vaihtoehdon, se valitsi todellisuudessa asetuksella nro 9/2013 järjestelmän, jossa kaikkiin ajoneuvoihin, niin maahantuotuihin kuin muihinkin, kohdistuu tulevasta päivämäärästä alkaen uusi vero samalla, kun veroviranomaiset voivat pitää ympäristöverona laittomasti kannetut määrät kyseisen ajoneuvon omistusoikeuden seuraavaan kirjaamiseen asti eli ajankohtaan, jolloin ympäristömaksu lankeaa maksettavaksi.

45. Asetuksen nro 9/2013 12 §:ssä näet rajoitetaan asetuksen nro 50/2008 nojalla kannetun ympäristöveron palauttaminen ympäristömaksun ja ympäristöveron erotuksen määrään, kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin vahvistaa. Aiemmin suoritettu määrä pidätetään siis ympäristömaksuna, kun taas niiden ajoneuvojen osalta, jotka oli jo rekisteröity Romaniassa asetuksen nro 50/2008 voimaan tullessa ja näin ollen vapautettu ympäristöverosta, ympäristömaksu lankeaa maksettavaksi vasta, kun näiden ajoneuvojen omistusoikeus seuraavan kerran rekisteröidään.

7 — Ks. tuomio San Giorgio (199/82, EU:C:1983:318, 12 kohta); tuomio Metallgesellschaft ym. (C-397/98 ja C-410/98, EU:C:2001:134, 84 kohta); tuomio Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774, 202 kohta) ja tuomio Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation (C-362/12, EU:C:2013:834, 30 kohta).

8 — Ks. tuomio Irimie (C-565/11, EU:C:2013:250, 29 kohta).

9 — Ks. mm. tuomio Lady & Kid ym. (C-398/09, EU:C:2011:540, 20 kohta).

10 — Ks. esim. tuomio Danfoss ja Sauer-Danfoss (C-94/10, EU:C:2011:674, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja tuomio Irimie (EU:C:2013:250, 23 kohta).

11 — Tuomio Nisipeanu (EU:C:2011:466, 27–29 kohta). Ks. asetuksen nro 9/2012 osalta myös määräys Câmpean ja Ciocoiu (EU:C:2014:229, 31–33 kohta).

12 — Tuomio Nádasdi ja Németh (C-290/05 ja C-333/05, EU:C:2006:652, 49 kohta).

46. On siis selvitettävä, voiko jäsenvaltio kieltäytyä palauttamasta unionin oikeuden vastaista veroa ottamalla käyttöön uuden veron, joka lankeaa mahdollisesti tulevaisuudessa maksettavaksi ja jonka oikeusperustan nojalla verohallinto voi pitää unionin oikeuden vastaiseksi todettuna verona kannetun määrän siihen asti, että uusi vero lankeaa maksettavaksi, jolloin suoritetaan myös kuittaus molempien verojen välillä.

47. Vaikka nyt käsiteltävässä asiassa onkin kyse ympäristöveron palauttamisesta eikä ympäristömaksun perimisestä, tässä tilanteessa on syytä tutkia, noudatetaanko asetuksen nro 9/2013 4 ja 12 §:llä yhdessä tarkasteltuina velvoitetta unionin oikeuden vastaisesti kannettujen verojen palauttamisesta ja samalla asetuksen nro 50/2008 aiheuttaman, SEUT 110 artiklassa kielletyn syrjinnän poistamisesta siltä osin kuin kyseisissä pykälissä lykätään ympäristöveron palautus siihen päivään asti, jolloin ympäristömaksu lankeaa maksettavaksi, ja asetetaan palautuksen edellytykseksi se, että ympäristöveron määrä ylittää kyseisen ympäristömaksun määrän. Vaikka Nicula ja Romanian hallitus käsittelivätkin ympäristömaksun laskentamenetelmää istunnossa laajalti, nyt käsiteltävässä asiassa on kyse ainoastaan ympäristöveron palauttamisesta. Kysymys siitä, onko ympäristömaksun laskentamenetelmä SEUT 110 artiklan mukainen, ei siis kuulu ennakkoratkaisukysymykseen.

a) Maahantuotuja käytettyjä moottoriajoneuvoja koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön johdonmukaisuus

48. Istunnossa Romanian hallitus perusteli pyyntöään nyt käsiteltävän asian jakamisesta suurelle jaostolle väittämällä, että yhtäältä tuomion Nádasdi ja Németh [13] ja toisaalta tuomion Tatu [14] ja tuomion Nisipeanu [15] välillä oli epäjohdonmukaisuutta.

49. Saman hallituksen mukaan ei ole mahdollista sovittaa yhteen tuomiota Nádasdi ja Németh, jossa katsottiin, että ”[Unkariin äskettäin tuotujen käytettyjen ajoneuvojen v]ertailulla käytettyihin ajoneuvoihin, jotka on otettu käyttöön Unkarissa ennen rekisteröintimaksusta annetun lain voimaantuloa, ei ole asian kannalta merkitystä”,[16] ja tuomiota Tatu ja tuomiota Nisipeanu, joissa unionin tuomioistuin tutki, oliko ympäristövero neutraali maahantuotujen käytettyjen ajoneuvojen ja sellaisten samankaltaisten käytettyjen ajoneuvojen kannalta katsottuna, jotka on rekisteröity kyseisessä jäsenvaltiossa jo ennen asetuksen nro 50/2008 voimaantuloa.[17]

50. Muistutan, että nyt käsiteltävässä asiassa on kyse sellaisen veron palauttamiskanteesta, joka on todettu SEUT 110 artiklan vastaiseksi, eikä ympäristömaksun yhteensopivuudesta kyseisen artiklan kanssa, kuten tuomiossa Nádasdi ja Németh, tuomiossa Tatu ja tuomiossa Nisipeanu. Näin ollen Romanian hallituksen esiin tuoma kysymys unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön yhtenäisyydestä ei koske nyt käsiteltävää asiaa, koska tässä asiassa kyseessä olevan ympäristöveron kannalta merkityksellisiä tuomioita ovat kiistatta tuomio Tatu ja tuomio Nisipeanu, jotka on annettu paljon myöhemmin kuin tuomio Nádasdi ja Németh.

b) Asetuksen nro 9/2013 4 §:ssä säädetyn säännön kaltaisen säännön yhteensopivuus SEUT 110 artiklan kanssa

51. On selvää, että SEUT 110 artiklan ensimmäisessä alakohdassa määrätään sisäisen verotuksen täydellisestä neutraaliudesta kotimaan markkinoilla jo olevien tuotteiden ja maahantuotujen samankaltaisten tuotteiden välisen kilpailun kannalta.[18]

13 — EU:C:2006:652.

14 — EU:C:2011:219.

15 — EU:C:2011:466.

16 — EU:C:2006:652, 49 kohta.

17 — EU:C:2011:219, 38 kohta ja EU:C:2011:466, 20 kohta.

18 — Ks. tuomio komissio v. Tanska (C-47/88, EU:C:1990:449, 8 ja 9 kohta) ja tuomio Tatu (EU:C:2011:219, 34 kohta).

52. On siis tutkittava, säädetäänkö asetuksen nro 9/2013 4 §:ssä samasta verosta maahantuoduille käytetyille ajoneuvoille ja sellaisille käytetyille ajoneuvoille, jotka oli rekisteröity Romaniassa ennen asetuksen nro 50/2008 voimaantuloa ja sen perusteella vapautettu ympäristöverosta.

53. Mielestäni kyseisen 4 §:n c ja d kohta eivät nykyisessä sanamuodossaan sisällä tuomiossa Tatu (EU:C:2011:219) todettua syrjintää, koska uusi vero koskee niitä käytettyjä ajoneuvoja, jotka oli rekisteröity Romaniassa ennen asetuksen nro 50/2008 voimaantuloa ja sillä perusteella vapautettu ympäristöverosta, aivan kuten niitäkin käytettyjä ajoneuvoja, joiden osalta romanialainen tuomioistuin oli tuomion Tatu jälkeen määrännyt joko ympäristöveron palautettavaksi tai rekisteröinnin toimitettavaksi ilman ympäristöveron maksamista.

54. Ympäristömaksua sovelletaan periaatteessa molempiin edellä mainittuihin luokkiin, ja lisäksi se lankeaa maksettavaksi samaan aikaan eli omistusoikeuden seuraavan kirjaamisen yhteydessä.

55. Tämän arvioinnin perusteella unionin oikeuden vastainen ympäristövero olisi siis palautettava Niculalle, ja häneltä voidaan kantaa uusi ympäristömaksu vasta, kun hänen ajoneuvonsa omistusoikeus mahdollisesti seuraavan kerran kirjataan.

56. Koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin arvioi, että myös asetuksen nro 9/2013 12 §:ää sovelletaan pääasiaan, on myös kyseisessä pykälässä säädetyn säännön kaltaisen säännön yhteensopivuus unionin oikeuden kanssa tutkittava; kyseisen säännön mukaan ympäristövero (jonka tässä tapauksessa on maksanut Nicula) voidaan palauttaa hänelle, jos ja siltä osin kuin sen määrä ylittää kyseisestä ajoneuvosta suoritettavan ympäristömaksun määrän.

c) Asetuksen nro 9/2013 12 §:ssä säädetyn säännön kaltaisen säännön yhteensopivuus SEUT 110 artiklan kanssa ja velvollisuus palauttaa unionin oikeuden vastaisesti kannettu vero

57. Muistutan, että asetuksella nro 50/2008 aiheutetussa syrjinnässä oli kyse siitä, että ympäristöveron ”vaikutuksesta sellaisista maahantuoduista käytetyistä ajoneuvoista, jotka ovat huomattavan vanhoja ja kuluneita, kannetaan – – vero, joka voi olla lähes 30 prosenttia niiden markkina-arvosta, kun taas tällainen verotaakka ei rasita käytettyjen ajoneuvojen kotimaisilla markkinoilla myytäviä samankaltaisia ajoneuvoja”.[19] Tällä perusteella unionin tuomioistuin katsoi, että ympäristövero ”vaikuttaa siten, että se tekee muista jäsenvaltioista ostettujen käytettyjen ajoneuvojen tuonnin Romaniaan ja niiden liikenteeseen pääsemisen siellä vähemmän houkuttelevaksi”.[20]

58. Romanian hallituksen mukaan Romania noudatti tuomiota Tatu (EU:C:2011:219) ja tuomiota Nisipeanu (EU:C:2011:466) antamalla asetuksen nro 9/2013 4 §:n c kohdan, jolla ympäristömaksu ulotettiin koskemaan Romaniassa jo rekisteröityjä ja ympäristöverosta vapautettuja ajoneuvoja heti kyseisten ajoneuvojen seuraavan omistajanvaihdoksen yhteydessä.

59. Nähdäkseni on päinvastoin niin, että kyseisen kiireellisen asetuksen 12 §:llä (jota Romanian hallituksen mukaan ei sovelleta pääasiaan)[21] ei voida poistaa aiemmalla lainsäädännöllä luotua syrjintää.

19 — Tuomio Tatu (EU:C:2011:219, 58 kohta).

20 — Ibid.

21 — Tämän kannan ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin hylkäsi kirjallisessa vastauksessaan unionin tuomioistuimen esittämään lisäselvityspyyntöön.

60. Kyseisen pykälän vaikutuksena on näet se, että verohallinto voi pitää ympäristöverona jo kannetun määrän siihen asti, että kyseisen ajoneuvon omistusoikeus mahdollisesti kirjataan seuraavan kerran. Pykälässä ei myöskään oteta huomioon korkoja, joihin ympäristöveron maksaneet verovelvolliset olisivat oikeutettuja, eikä siinä säädetä mekanismia kyseisen veron palauttamiseksi ja siihen liittyvien korkojen maksamiseksi siinä tapauksessa, että ajoneuvon omistusoikeutta ei enää tulevaisuudessa kirjata uudelleen.

61. Kuten Nicula tuo esiin, sellaisen käytetyn ajoneuvon omistusoikeuden uusi kirjaaminen, joka oli jo rekisteröity Romaniassa asetuksen nro 50/2008 voimaan tullessa tai joka Niculan ajoneuvon tavoin tuotiin maahan kyseisen kiireellisen asetuksen ollessa voimassa, ei ole lainkaan varmaa, sillä suuri osa näistä ajoneuvoista voi olla hyvin vanhoja. Tilanne on sama, jos kyseinen ajoneuvo on varastettu tai tuhottu.

62. Kuten komissio tuo esille, tästä seuraa, että ympäristömaksua ei sovelleta samalla tavoin kaikkiin asetuksen nro 50/2008 soveltamisajalle ajoittuneisiin tapahtumiin. Vaikka sitä sovelletaankin käytettyihin ajoneuvoihin, jotka oli jo rekisteröity Romaniassa ja jotka oli sillä perusteella vapautettu ympäristöverosta, se peritään vasta, kun kyseisen ajoneuvon omistusoikeus siirretään ensimmäisen kerran asetuksen nro 9/2013 voimaantulon jälkeen, kun taas 12 §:n nojalla verohallinnon ei tarvitse palauttaa sitä ympäristöveron määrää, joka on jo kannettu SEUT 110 artiklan vastaisesti niistä käytetyistä ajoneuvoista, jotka tuotiin maahan asetuksen nro 50/2008 voimaantulon jälkeen.

63. Romanian hallitus pyrkii perustelemaan tätä erilaista kohtelua väittämällä, että tietyt erot toisiinsa rinnastettavien tilanteiden kohtelussa ovat olennainen osa lainsäädäntötoimea, jolla lainmukaisuus palautetaan unionin tuomioistuimen todettua tuomiossaan kansallisen oikeuden säännöksen unionin oikeuden vastaiseksi. En yhdy tähän kantaan, joka heikentää unionin oikeuden tehokkuutta ja yhtenäistä soveltamista. Kun unionin tuomioistuin on todennut unionin oikeuden rikkomisen, jäsenvaltiot ovat päinvastoin velvollisia korjaamaan kyseisen rikkomisen ja poistamaan sen kaikki seuraukset.

64. Katson siis komission tavoin, että asetuksen nro 9/2013 12 § ei ole SEUT 110 artiklan kanssa yhteensopiva ja että sillä ei noudateta Romanian velvollisuutta palauttaa tämän saman artiklan vastaisesti kannettu ympäristövero.

65. Tässä tilanteessa Niculalle on palautettava ympäristöveron määrä sekä maksettava siihen liittyvät korot.

66. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymykseen on siis vastattava, että SEUT 110 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä asetuksen nro 9/2013 4 ja 12 §:llä käyttöön otetun kansallisen ajoneuvojen verotusjärjestelmän kaltaiselle järjestelmälle.

C *Tuomion ajallisten vaikutusten rajoittaminen*

67. Romanian hallitus pyytää unionin tuomioistuinta siinä tapauksessa, että se katsoo SEUT 110 artiklan olevan esteenä nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaiselle verotusjärjestelmälle, rajoittamaan päätöksensä ajallisia vaikutuksia.

1. Romanian hallituksen perustelut

68. Romanian hallitus väittää toimineensa hyvässä uskossa, kun se perusti kyseessä olevan verotusjärjestelmän noudattaakseen tuomiota Tatu (EU:C:2011:219) ja tuomiota Nisipeanu (EU:C:2011:466). Se lisää, että kannettujen määrien palauttaminen aiheuttaisi Romanian valtiolle vakavia vaikeuksia.

69. Istunnossa Romanian hallitus esitti, että asetuksen nro 9/2013 perusteella kannettu kokonaismäärä [22] oli 3 288 565 944 RON (noin 750 miljoonaa euroa). Hallituksen omien arvioiden mukaan kyseisen määrän korot ovat yli 1 583 545 688 RON (noin 360 miljoonaa euroa), jolloin Romanian budjettiin kohdistuva rasitus olisi kaikkiaan noin 1,1 miljardia euroa. Romanian hallituksen mukaan tämä määrä vastaa 36,5:tä prosenttia vuoden 2013 talousarvion ennakoidusta alijäämästä, ja sen palauttaminen voisi vaarantaa suunnitellut ympäristönsuojeluohjelmat ja -hankkeet.

70. Lisäksi Romanian hallitus korostaa, että Romanian vuoden 2013 talousarvio on 2,97 miljardia euroa alijäämäinen ja että kannettujen määrien ja niihin liittyvien korkojen palauttaminen kasvattaisi julkistalouden alijäämää 0,8 prosentilla, mikä vaarantaisi Romanialle talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä hallinnasta tehdyssä sopimuksessa asetetun velvoitteen pienentää julkistalouden alijäämää mahdollisimman paljon.

71. Edelleen istunnossa Nicula kiisti Romanian hallituksen esittämien lukujen luotettavuuden tukeutuen Administrația Fondului pentru Mediun (Ympäristörahaston hallinto) julkaisemiin lukuihin, joiden mukaan asetuksen nro 9/2013 voimaantulon jälkeen vuonna 2013 ympäristömaksuna saatu määrä oli noin 730 miljoonaa RON eikä 3 288 565 944 RON. Nicula kiistää myös 1 583 545 688 RON:n korkomäärän, mutta ei esitä sille vaihtoehtoista lukua. Hänen mukaansa palautettava kokonaismäärä vastaa vain 0,83:a prosenttia Romanian vuoden 2013 talousarviosta.

72. Romanian hallitus ei omassa vastauksessaan kiistänyt Nicolan esittämiä lukuja.

2. Arviointi

73. Heti aluksi on huomattava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tulkinnalla, jonka unionin tuomioistuin SEUT 267 artiklassa sille annettua toimivaltaa käyttäen antaa unionin oikeussäännölle, selvennetään ja täsmennetään kyseisen oikeussäännön merkitystä ja ulottuvuutta niin, että unionin tuomioistuimen tulkinnasta ilmenee, miten tätä oikeussääntöä täytyy tai olisi täytynyt tulkita ja soveltaa sen voimaantulosta lähtien. Tästä seuraa, että tuomioistuimet siis voivat ja niiden täytyy soveltaa näin tulkittua sääntöä myös oikeussuhteisiin, jotka ovat syntyneet ja jotka on perustettu ennen tulkintapyynnön johdosta annettua tuomiota, jos edellytykset tämän säännön soveltamista koskevan asian käsittelylle toimivaltaisissa tuomioistuimissa muuten täyttyvät. [23]

74. Viitaten unionin tuomioistuimen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön totesin ratkaisuehdotuksessani asiassa T-Mobile Austria, että ”unionin tuomioistuin voi vain poikkeustapauksissa, unionin oikeusjärjestykseen erottamattomasti kuuluvaa yleistä oikeusvarmuuden periaatetta soveltaen, ryhtyä rajoittamaan kaikilla asianomaisilla henkilöillä olevaa mahdollisuutta vedota unionin tuomioistuimen tulkitsemaan oikeussääntöön vilpittömässä mielessä perustettujen oikeussuhteiden pätevyyden kyseenalaistamiseksi. Jotta tällainen rajoittava päätös voitaisiin tehdä, kahden olennaisen edellytyksen, eli asianomaisten vilpittömän mielen ja vakavien vaikeuksien uhan, on täytyttävä”. [24]

75. Nyt käsiteltävässä asiassa ei mielestäni kumpikaan edellytys täyty.

22 — Vastauksessaan istunnossa esittämääni kysymykseen Romanian hallitus vahvisti, että se tarkoitti todellakin asetuksen nro 9/2013 nojalla kannettuja määriä.

23 — Ks. tuomio Barreira Pérez (C-347/00, EU:C:2002:560, 44 kohta); tuomio Linneweber ja Akritidis (C-453/02 ja C-462/02, EU:C:2005:92, 41 kohta) ja tuomio Meilicke ym. (C-292/04, EU:C:2007:132, 34 kohta).

24 — Ratkaisuehdotus T-Mobile Austria (C-616/11, EU:C:2013:691, 96 kohta). Ks. tuomio Vroege (C-57/93, EU:C:1994:352, 21 kohta); tuomio Cooke (C-372/98, EU:C:2000:558, 42 kohta); tuomio Skov ja Bilka (C-402/03, EU:C:2006:6, 51 kohta); tuomio Nádasdi ja Németh (EU:C:2006:652, 63 kohta); tuomio Brzeziński (C-313/05, EU:C:2007:33, 56 kohta); tuomio Kalinchev (C-2/09, EU:C:2010:312, 50 kohta) ja tuomio Santander Asset Management SGIIC ym. (C-338/11–C-347/11, EU:C:2012:286, 59 kohta).

76. Vilpittömän mielen edellytyksen osalta Romanian hallitus huomauttaa, että asetus nro 9/2013 annettiin niiden velvoitteiden noudattamiseksi, jotka Romanialle oli asetettu SEUT 110 artiklassa sellaisena kuin unionin tuomioistuin sitä tulkitsi tuomiossa Tatu (EU:C:2011:219) ja tuomiossa Nisipeanu (EU:C:2011:466).

77. Kun asetuksessa nro 9/2013 kuitenkin tehdään järjestelmän soveltamisen osalta ero maahantuotujen ja jo Romaniassa rekisteröityjen ajoneuvojen välillä, sillä jatketaan tämän ratkaisuehdotuksen 59–64 kohdassa selostamistani syistä syrjintää, joka alun perin oli aiheutettu asetuksella nro 50/2008, eikä Romanian hallitus voinut olla tästä tietämätön.

78. Kun vilpittömän mielen edellytys ei täyty, ”vakavien vaikeuksien uhkaa koskevan toisen edellytyksen täyttymistä ei ole tarpeen tutkia”.[25] Esitän kuitenkin unionin tuomioistuimelle kaiken varalta seuraavassa joitakin näkökohtia tästä toisesta edellytyksestä.

79. Ensinnäkin muistutan, että Romanian hallitus oli pyytänyt jo tuomion Nisipeanu (EU:C:2011:466) ajallisten vaikutusten rajoittamista. Tuolloin unionin tuomioistuin katsoi, että ”ennakkoratkaisupyynnön johdosta annetusta tuomiosta jäsenvaltiolle mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset seuraukset eivät sellaisenaan oikeuta rajoittamaan kyseisen tuomion ajallisia vaikutuksia – –. Tällaista rajoittamista hakevan jäsenvaltion tehtävänä on esittää unionin tuomioistuimessa vakavien taloudellisten seurausten vaaran osoittavia numerotietoja – –”.[26]

80. Romanian hallituksen pyyntö hylättiin sillä perusteella, että ”ilman tarkempia numerotietoja, joista voitaisiin päätellä, että tämän tuomion seuraukset aiheuttaisivat Romanian taloudelle vakavia häiriöitä, vakavia vaikeuksia koskevan edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän”.[27]

81. Mielestäni Romanian hallituksen esittämillä luvuilla ja osapuolten erimielisyydellä näistä arvioista ei ole merkitystä, koska nyt käsiteltävä asia ei koske asetuksen nro 9/2013 nojalla kannettujen määrien palauttamista vaan aiemman lainsäädännön ja etenkin asetuksen nro 50/2008 nojalla kannettujen määrien palauttamista. Ilman tarkempia numerotietoja, joista voitaisiin päätellä, että tämän tuomion seuraukset aiheuttaisivat Romanian taloudelle vakavia häiriöitä, katson siis tuomion Nisipeanu (EU:C:2011:466) tapaan, että vakavia vaikeuksia koskevan edellytyksen ei ole osoitettu täyttyvän.

82. Kuten tämän ratkaisuehdotuksen 43 kohdassa totesin, tuomion Tatu (EU:C:2011:219) perusteella Romanian hallituksella oli joka tapauksessa kaksi vaihtoehtoa: joko kumota ympäristövero ja palauttaa kyseisenä verona kannetut määrät niille verovelvollisille, jotka olivat jo maksaneet sen, taikka säilyttää ympäristövero (millä tahansa nimellä) mutta vaatia sen pikaista ja välitöntä maksamista sellaisten käytettyjen ajoneuvojen omistajilta, jotka oli jo rekisteröity Romaniassa ja sillä perusteella vapautettu ympäristöverosta.

83. Koska Romanian hallitus antoi asetuksen nro 9/2013 ja valitsi siten ympäristöveron säilyttämisen ympäristömaksun muodossa, talousarviolle aiheutuvan häiriön välttämiseen ja asetuksella nro 50/2008 aiheutetun syrjinnän poistamiseen olisi riittänyt, että ympäristömaksu olisi kannettu niistä käytetyistä ajoneuvoista, jotka oli jo rekisteröity Romaniassa ja jotka olivat välttyneet ympäristöverolta, ja se olisi langetettu maksettavaksi välittömästi eikä vasta kyseisten ajoneuvojen omistusoikeuden seuraavan kirjaamisen yhteydessä.

25 — Tuomio Transportes Jordi Besora (C-82/12, EU:C:2014:108, 47 kohta).

26 — 34 kohta.

27 — Ibid., 36 kohta.

84. Vaikka Nicula onkin nykyisessä järjestelmässä oikeutettu vuonna 2009 maksamansa ympäristöveron palautukseen, Romania voi näin ollen välttää talousarviolleen aiheutuvat riskit muuttamalla asetusta nro 9/2013 siten, että ympäristömaksu säädetään perittäväksi sellaisten käytettyjen ajoneuvojen omistajilta, jotka oli jo rekisteröity Romaniassa asetuksen nro 50/2008 voimaan tullessa ja jotka oli tuolloin vapautettu ympäristöverosta.

85. Edellä esitetystä seuraa, ettei tuomion ajallisia vaikutuksia ole syytä rajoittaa.

VI **Ratkaisuehdotus**

86. Ehdotan siis, että unionin tuomioistuin vastaa Tribunalul Sibiun esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

SEUT 110 artiklaa on tulkittava siten, että se on esteenä ympäristömaksusta annetun hallituksen kiireellisen asetuksen nro 9/2013 4 ja 12 §:llä käyttöön otetun kansallisen moottoriajoneuvojen verotusjärjestelmän kaltaiselle järjestelmälle.